EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.9.2022
COM(2022) 506 final

2022/0309 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1346, millega antakse Kreeka Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Nõukogu määruses 2020/672 (edaspidi „TERA määrus“) on sätestatud õigusraamistik liidu finantsabi andmiseks liikmesriikidele, kus COVID-19 puhangu tõttu on tõsiseid majandushäireid või on suur oht nende häirete tekkeks. TERA määruse alusel antav toetus on mõeldud selleks, et rahastada eelkõige lühendatud tööaja kavasid või muid samalaadseid meetmeid, mille eesmärk on kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid ning seega vähendada töötust ja sissetulekute kaotust, samuti selleks, et rahastada mõnda eelkõige töökohal kohaldatavat tervisemeedet.

6. augustil 2020 taotles Kreeka liidult finantsabi ja 25. septembril 2020 andiski nõukogu oma rakendusotsusega (EL) 2020/1346 Kreekale finantsabi eesmärgiga täiendada riiklikke meetmeid, millega leevendatakse COVID-19 puhangu mõju ja tegeletakse sotsiaal-majanduslike tagajärgedega, mida puhang on töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks kaasa toonud.

9. märtsil 2021 taotles Kreeka taas TERA määruse alusel liidu finantsabi. Selle taotluse alusel muudeti nõukogu rakendusotsust (EL) 2020/1346 nõukogu 23. aprilli 2021. aasta rakendusotsusega (EL) 2021/679.

1. septembril 2022 taotles Kreeka kolmandat korda TERA määruse alusel liidu finantsabi.

TERA määruse artikli 6 lõike 2 kohaselt konsulteeris komisjon Kreeka ametiasutustega, veendumaks, et tegelike ja kavandatud kulutuste ootamatu ja järsk kasv on otseselt seotud Kreeka tööturumeetmetega, mis olid tingitud COVID-19 pandeemiast. Eelkõige puudutab see kehtivaid meetmeid, millele on osutatud nõukogu rakendusotsuses (EL) 2020/1346:

a) 14. märtsi 2020. aasta õigusaktiga kehtestatud erihüvitis erasektori töötajatele, kelle töölepingud on peatatud. Selle meetme eesmärk oli kaitsta tööhõivet äriühingutes, mis peatavad oma tegevuse riigi korralduse tõttu või kuuluvad majandussektoritesse, mida COVID-19 puhang tugevalt mõjutab, ning meetmega on nähtud ette 534 euro suurune igakuine eritoetus töötajatele, kelle töölepingud on peatatud. Meedet, mis kehtib alates 2020. aasta märtsi keskpaigast, on pikendatud kuni 31. jaanuarini 2022. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) ajavahemikuks, mis on sama pikk kui aeg, mille jooksul tööleping oli peatatud;

b) punktis a osutatud erihüvitist saavate töötajate sotsiaalkindlustusmaksete rahastamine riigi poolt. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) ajavahemikuks, mis on sama pikk kui aeg, mille jooksul tööleping oli peatatud;

Kreeka on esitanud komisjonile asjakohase teabe.

Kättesaadavaid tõendeid arvesse võttes teeb komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, millega antakse Kreekale TERA määruse alusel finantsabi, et toetada eespool nimetatud meetmete rakendamist.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2020/672, mille alusel see on tehtud.

Ettepanek täiendab teist liidu õigusakti, mille alusel toetatakse liikmesriike hädaolukordades, nimelt nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (edaspidi „määrus (EÜ) nr 2012/2002“). Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/461, millega nimetatud õigusakti muudetakse, laiendades selle kohaldamisala selliselt, et see hõlmab ka ulatuslikke rahvatervise hädaolukordi, ja määrates kindlaks konkreetsed rahastamiskõlblikud meetmed, võeti vastu 30. märtsil 2020.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on üks paljudest meetmetest, mis on välja töötatud vastuseks praegusele COVID-19 pandeemiale (näiteks koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus), ning see täiendab muid tööhõivet toetavaid rahastamisvahendeid, nagu Euroopa Sotsiaalfond ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) / InvestEU. Nähes praeguse COVID-19 puhangu ajal liikmesriikide toetamiseks ette laenuvõtmise ja laenuandmise, toimib käesolev ettepanek eelkõige teise kaitseliinina, mille kaudu rahastatakse lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, mis aitavad säilitada töökohti ning kaitsevad seega töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuks jäämise eest.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on nõukogu määrus (EL) 2020/672.

- **Subsidiaarsus (jagatud pädevuse korral)**

Ettepanek on vastus liikmesriigi taotlusele ja sellega näidatakse üles Euroopa solidaarsust, andes COVID-19 puhangust mõjutatud liikmesriigile ajutiste laenudena liidu finantsabi. Selline finantsabi toimib teise kaitseliinina ja sellega toetatakse ajutiselt valitsemissektori kulutuste suurendamist seoses lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmetega, et aidata riigil kaitsta töökohti ning seega kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuse ja sissetuleku kaotuse riski eest.

Toetus aitab kriisist mõjutatud inimesi ning leevendab praeguse COVID-19 kriisi otsest ühiskondlikku ja majanduslikku mõju.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Kuna ettepanek tuli koostada kiiresti, et nõukogu saaks selle õigel ajal vastu võtta, ei olnud võimalik sidusrühmadega konsulteerida.

- **Mõjuhinnang**

Kuna ettepanek on kiireloomuline, siis selle mõju ei hinnatud.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjonil peaks olema õigus võtta finantsturgudelt laenu, et laenata seda edasi liikmesriigile, kes taotleb TERA rahastamisvahendist finantsabi.

Lisaks liikmesriikide garantiidele sisaldab raamistik muid kaitsemeetmeid, millega tagatakse kava rahaline usaldusväärsus:

- range ja konservatiivne finantsjuhtimine;
- sellise laenuportfelli loomine, mis piirab kontsentratsiooniriski, iga-aastast riskipositsiooni ja ülemäärast riskipositsiooni üksikute liikmesriikide suhtes, tagades samal ajal piisavad vahendid kõige enam abi vajavatele liikmesriikidele; ning
- võla pikendamise võimalused.

2022/0309 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1346, millega antakse Kreeka Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA),[1] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kreeka 6. augusti 2020. aasta taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1346[2] Kreekale finantsabi laenuna, mille maksimaalne summa on 2 728 000 000 eurot, maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat ja abi kättesaadavuse ajavahemik 18 kuud, et täiendada Kreeka riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

(2) Laenu pidi Kreeka kasutama selleks, et rahastada lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, nagu on osutatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1346 artiklis 3.

(3) Kreeka poolt 9. märtsil 2021 esitatud teise taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/679,[3] millega muudeti rakendusotsust (EL) 2020/1346, Kreekale täiendavat finantsabi 2 537 000 000 eurot, suurendades maksimaalset laenusummat 5 265 000 000 euroni maksimaalse keskmise tagasimaksetähtajaga 15 aastat ja abi kättesaadavuse ajavahemikuga 18 kuud, et täiendada Kreeka riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele.

(4) Täiendavat laenu pidi Kreeka kasutama selleks, et rahastada lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, nagu on osutatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2021/679 (millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1346) artiklis 3.

---

1 ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

2 Nõukogu 25. septembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1346, millega antakse Kreeka Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 314, 29.9.2020, lk 21).

3 Nõukogu 23. aprilli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/679, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1346, millega antakse Kreeka Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 144, 27.4.2021, lk 16).

(5) Olulisel osal Kreeka tööjõust on tööhõives osalemine COVID-19 puhangu tõttu jätkuvalt takistatud. See on kaasa toonud Kreeka avaliku sektori kulutuste järsu ja olulise kasvu, mis on tingitud rakendusotsuse (EL) 2020/1346 artikli 3 punktides a ja b osutatud meetmetest.

(6) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Kreeka rakendas aastatel 2020, 2021 ja 2022, et seda puhangut ohjeldada ning selle sotsiaal-majanduslikke ja tervishoiualaseid tagajärgi leevendada, on avaldanud ja avaldavad jätkuvalt ränka mõju riigi rahandusele. Aastal 2020 oli Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk 10,2 % ja võlg 206,3 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning 2021. aasta lõpuks vähenesid need näitajad vastavalt 7,4 %-ni ja 193,3 %-ni. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt oleks Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2022. aasta lõpuks eeldatavasti vastavalt 4,3 % ja 185,7 % SKP-st. Komisjoni 2022. aasta suve vaheprognoosi kohaselt kasvab Kreeka SKP 2022. aastal 4,0 %.

(7) 1. septembril 2022 taotles Kreeka liidult jälle finantsabi summas 900 000 000, et jätkata 2020., 2021. ja 2022. aastal võetud riiklike meetmete täiendamist, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele. Eelkõige pikendas Kreeka taas lühendatud tööaja kavasid ja samalaadseid meetmeid, millele on osutatud põhjendustes 8 ja 9.

(8) Täpsemalt on Kreeka taotlus seotud rakendusotsuse (EL) 2020/1346 artikli 3 punktis a osutatud 14. märtsi 2020. aasta õigusaktiga[4], millega kehtestati erihüvitis erasektori töötajatele, kelle töölepingud on peatatud. Selle meetme eesmärk on kaitsta tööhõivet äriühingutes, mis peatavad oma tegevuse riigi korralduse tõttu või kuuluvad majandussektoritesse, mida COVID-19 puhang tugevalt mõjutab, ning meetmega on ette nähtud 534 euro suurune igakuine eritoetus töötajatele, kelle töölepingud on peatatud. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) ajavahemikuks, mis on sama pikk kui aeg, mille jooksul tööleping oli peatatud. Meedet on pikendatud kuni 31. jaanuarini 2022.

(9) Peale selle hakkas riik rahastama põhjenduses 8 osutatud erihüvitist saavate töötajate sotsiaalkindlustuskaitset, nagu on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1346 artikli 3 punktis b. Toetuse saamise eeltingimusena peab tööandja säilitama töösuhte sama paljude töötajatega (st samade töötajatega) ajavahemikuks, mis on sama pikk kui aeg, mille jooksul tööleping oli peatatud.

---

[4] 14. märtsi 2020. aasta õigusakt (riigi ametlik väljaanne A´ 64/2020), mis on ratifitseeritud seaduse 4682/2020 artikliga 3 (ametlik väljaanne A´ 76/2020); 1. mai 2020. aasta õigusakt (ametlik väljaanne A´ 90/2020), mis on ratifitseeritud seaduse 4690/2020 artikliga 2 (ametlik väljaanne A´ 104/2020); seadus 4714/2020 (ametlik väljaanne A´ 148/2020); seadus 4722/2020 (ametlik väljaanne A´ 177/2020); seadus 4756/2020 (ametlik väljaanne A´ 235/2020); seadus 4778/2021 (ametlik väljaanne A´ 26/2021); ministri otsus 12998/232/2020 (ametlik väljaanne B´ 1078/2020), ministri otsus 16073/287/2020 (ametlik väljaanne B´ 1547/2020), ministri otsus 17788/346/2020 (ametlik väljaanne B´ 1779/2020), ministri otsus 23102/477/2020 (ametlik väljaanne B´ 2268/2020), ministri otsus 49989/1266/2020 (ametlik väljaanne B´ 5391/2020); ministri otsus 45742/1748/2020 (ametlik väljaanne B' 5515/2020); ministri otsus 3208/108 (ametlik väljaanne B' 234/2021); ministri otsus 4374/131 (ametlik väljaanne B' 345); ministri otsus 9500/322/2021 (ametlik väljaanne B' 821/2021); ministri otsus 22547/2021 (ametlik väljaanne B' 1683/2021); ministri otsus 28631 (ametlik väljaanne B' 2012/2021); ministri otsus 47100/2021 (ametlik väljaanne B' 2975/2021); ministri otsus 51320/2021 (ametlik väljaanne B' 3127/2021); ministri otsus 58921/2021 (ametlik väljaanne B' 3637/2021); ministri otsus 74831/2021 (ametlik väljaanne B' 4593/2021); ministri otsus 105596/2021 (ametlik väljaanne B' 6076/2021); ministri otsus 109412/2021 (ametlik väljaanne B' 6368/2021); ministri otsus 3512/2021 (ametlik väljaanne B' 103/2021).

(10) Kreeka vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Kreeka on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 kasvanud 6 477 014 989 euro võrra. See on järsk ja oluline kasv, sest see on seotud ka sellega, et olemasolevaid riiklikke meetmeid, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, mis hõlmavad olulist osa Kreeka ettevõtjatest ja tööjõust, on pikendatud. Kreeka kavatseb avaliku sektori suurenenud kulutusi rahastada 312 014 989 euro ulatuses oma vahenditest.

(11) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Kreekaga konsulteerinud ja veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsku ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, nagu on osutatud 1. septembri 2022. aasta taotluses.

(12) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Kreekal tulla toime COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks vastu võtma otsused osamaksete tagasimaksetähtaegade, suuruse ja väljamaksmise ning osade suuruse kohta tihedas koostöös liikmesriikide ametiasutustega.

(13) Arvestades, et rakendusotsuses (EL) 2020/1346 märgitud abi kättesaadavuse aeg on möödunud, on täiendava finantsabi jaoks vaja uut kättesaadavusaega. Rakendusotsusega (EL) 2020/1346 ette nähtud 18 kuu pikkust finantsabi kättesaadavuse aega tuleks pikendada 21 kuu võrra ja seega oleks abi kättesaadavuse aeg kokku 39 kuud alates rakendusotsuse (EL) 2020/1346 jõustumisele järgnevast päevast.

(14) Kreeka ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.

(15) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.

(16) Kreeka peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Kreeka neid kulutusi teinud.

(17) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on võetud arvesse Kreeka olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsevad esitada, kohaldades sealjuures ka võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/1346 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Kreekale laenu kuni 6 165 000 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 39 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse makstakse välja, kui jõustub määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenuleping. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele või (kui see on asjakohane) siis, kui jõustub selle lepingu *addendum* või kui jõustub Kreeka ja komisjoni vaheline muudetud laenuleping, mis asendab algse laenulepingu.“

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Kreeka võib rahastada järgmisi meetmeid:

a) erihüvitis töötajatele, kelle töölepingud on peatatud, nagu on sätestatud 14. märtsi 2020. aasta õigusakti (viimati pikendatud 19. veebruari 2021. aasta seadusega 4778/2021 ja ministri otsusega 3512/2021) artiklis 13;

b) käesoleva artikli punktis a osutatud meetme kohaldamisalas olevate töötajate sotsiaalkindlustuskaitse, nagu on sätestatud 14. märtsi 2020. aasta õigusakti (viimati pikendatud 19. veebruari 2021. aasta seadusega 4778/2021 ja ministri otsusega 3512/2021) artiklis 13;

c) eritoetus füüsilisest isikust ettevõtjast töötajatele, nagu on sätestatud 20. märtsi 2020. aasta õigusakti artiklis 8;

d) lühendatud tööaja kava, nagu on sätestatud seaduse 4690/2020 artiklis 31;

e) teenindussektori hooajaettevõtete töötajate tööandja sotsiaalkindlustusmaksed, nagu on sätestatud seaduse 4714/2020 artiklis 123.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja